

OSD 8/13

ORZECZENIE
OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH

z dnia 29 lipca 2013 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych
w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Hubert Schwarz
Sędziowie: r. pr. Maria Kohlberger - Wierzbowska
r. pr. Elżbieta Malik

Protokolant: apl. radc. Martyna Ryś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 lipca 2013 r. sprawy ze skargi
przeciwko r. pr. obwinionym o to, że:

Mimo zawarcia z w dniu 01 kwietnia 2009 r. umowy zlecenia
wspomagania egzekucji komorniczej wobec
w okresie od 01 kwietnia 2009 r. do 20 maja 2010 r. nie dołożyli należytej
staranności w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych poprzez zaniechanie
rzetelnego informowania swego Mocodawcy reprezentowanego przez
- co do dalszych działań wobec dłużnika, który
ogłosił upadłość, o przebiegu sprawy, jej wyniku i konsekwencjach podejmowanych
lub niepodejmowanych czynności prawnych
tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy
z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. 2002 Nr 123, poz. 1059 ze zm.)
w związku z art. 6 ust. 1 i 28 ust. 5 KERP

ORZEKA

1. uznaje r. pr. za winnego popełnienia czynu opisanego powyżej, tj.
o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1, ustawy z dnia 6 lipca 1982r.
o radcach prawnych (Dz. U. 2010 Nr 10, poz. 65 ze zm.) w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 28
ust. 5 KERP i za to na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 06 lipca 1982 r.
o radcach prawnych wymierza jemu karę pieniężną w kwocie 15.000,00 zł (słownie:
piętnaście tysięcy złotych 00/100) oraz orzeka zakaz wykonywania patronatu na okres
dwóch lat,
2. uniewinnia r. pr. od popełnienia przewinienia opisanego powyżej,
3. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych obciąża
r. pr. kosztami postępowania w kwocie 412,90 zł na rzecz Krajowej
Izby Radców Prawnych w Warszawie,
4. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych obciąża
r. pr. kosztami postępowania w kwocie 1239,60 zł na rzecz Okręgowej
Izby Radców Prawnych

UZASADNIENIE

Zawiadomieniem z dn. 20 V 2010 r. [redacted] z siedzibą [redacted] zawiadomiła Dziekan Rady OIRP [redacted] o możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radców prawnych: [redacted]. Przewinienie to miało polegać na tym, iż mimo zawarcia ze Skarżącą umowy zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej wobec dłużnika [redacted] prowadzącego działalność pod nazwą: [redacted]. Obwinieni nie dołożyli należyte staranności w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych. Zaniechali oni bowiem rzetelnego informowania Skarżącej co do możliwości podjęcia dalszych działań wobec dłużnika, który ogłosił upadłość. Obwinieni nie informowali także skarżącej o przebiegu sprawy, jej wyniku i konsekwencjach ogłoszenia upadłości.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego, Rzecznik Dyscyplinarny OIRP [redacted] postanowiła przedstawić Obwinionym zarzuty popełnienia przewinienia określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z 6 VII 1982 r. o radcach prawnych, w zw. z art. 6 ust. 1 i 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (KERP). Następnie Rzecznik złożyła w tut. Sądzie wnioski o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych przeciwko r.pr. [redacted] które Sąd połączył (postanowieniem z dn. 12 IX 2011 r.) do wspólnego rozpoznania. Wnioski o ukaranie zostały następnie zmienione w części dotyczącej kary. Na rozprawie w dniu 9 V 2012 r., Rzecznik wniosła o ukaranie Obwinionych karą pieniężną w wysokości pięciokrotnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej oraz zakazem wykonywania patronatu przez okres dwóch lat.

Po przeprowadzeniu postępowania w dniach: 12 IX 2011 r., 9 V 2012 r. oraz 6 VI 2012 r. Sąd uznał w orzeczeniu z 6 VI 2012 r. obu Obwinionych za winnych zarzucanego im czynu i wymierzył im kary nagany z ostrzeżeniem, a nadto zakazał wykonywania patronatu na okres 2 lat, obciążając jednocześnie kosztami postępowania dyscyplinarnego.

Od wydanego orzeczenia apelację wniósł Obrońca Obwinionych, [redacted] który zaskarżył orzeczenie w całości i wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie Obwinionych od popełnienia zarzucanych im czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji.

Orzeczeniem z dnia 19 XI 2012 r., Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP [redacted] pozostawiając jednocześnie rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego przed WSD Sądowi przekazanemu. Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane z naruszeniem przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Sąd II instancji wskazał na zasadę prawdy obiektywnej, wysłowioną w art. 2 ust. 2 KPK. W ocenie WSD koniecznym było uzupełnienie postępowania dowodowego w sposób umożliwiający zbadanie rodzaju umowy łączącej kancelarię Obwinionych oraz kancelarię [redacted] która prowadziła czynności na terenie Niemiec. WSD polecił również zbadanie statusu Kancelarii [redacted] a także okoliczności udzielenia pełnomocnictwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym w RFN.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 II 2008 r. Skarżąca zawarła umowę z [REDAKTOWANE] umowę zlecenia odzyskania należności pieniężnych od [REDAKTOWANE]. Z kolei w dniu 1 IV 2009 r. Skarżąca zleciła – na mocy umowy zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej – [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] prowadzenie sprawy przeciwko [REDAKTOWANE] na etapie postępowania egzekucyjnego.

dowód: Umowa zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej (k. 20)
Zlecenie odzyskania należności pieniężnych wraz z Warunkami umowy o odzyskanie należności pieniężnej (k. 57-58)

Czynności w postępowaniu egzekucyjnym wykonywała [REDAKTOWANE], na podstawie zlecenia złożonego przez spółkę Obwinionych, na podstawie odrębnego pełnomocnictwa udzielonego przez Skarżącą bezpośrednio [REDAKTOWANE]

dowód: wyjaśnienia [REDAKTOWANE] (k.229)
wyjaśnienia [REDAKTOWANE] (k. 228)

W dniu 30 VI 2009 r. została ogłoszona upadłość [REDAKTOWANE], o czym ówczesny prezes Skarżącej – [REDAKTOWANE] – dowiedział się w lipcu 2009 r. Od tej chwili – aż do marca 2010 r. Skarżąca prowadziła wówczas korespondencję z pracownikami [REDAKTOWANE] w której prosiła o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji w kontekście możliwości podjęcia dalszych czynności służących odzyskaniu zasądzonych od upadłego należności. Ze strony [REDAKTOWANE] korespondencję prowadzili [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] była pracownikiem [REDAKTOWANE] natomiast [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] była pracownikiem oddziału [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] była oddziałem [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] na składane zapytania uzyskał jedynie odpowiedź o konieczności ustalenia wysokości kosztów postępowania upadłościowego, w ramach nowego zlecenia. Dalsze ponaglenia wysyłane przez [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] do [REDAKTOWANE] nie przynosiły odpowiedzi – i to pomimo telefonicznego kontaktu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] zastępującą [REDAKTOWANE] przesłał raz jeszcze komplet dokumentów z prośbą o informację, jakie dalsze czynności należy podjąć.

dowód: korespondencja emailowa (k. 4-7, 12-18)
świadczenie pracy (k. 255) i umowa o pracę (k. 257)
e-mail [REDAKTOWANE] z 26 II 2009 r. (k. 64)
zeznania [REDAKTOWANE] (k. 243)
wyjaśnienia [REDAKTOWANE] (k.229)
wyjaśnienia [REDAKTOWANE] (k. 228)

Wobec dalszego braku odpowiedzi, [REDAKTOWANE] zwrócił się pisemnie do [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] o udzielenie informacji o stanie realizacji umowy z 1 IV 2009 r., jednakże pismo to pozostało bez odpowiedzi ze strony obwinionych. Aż do ostatniego dnia sprawowania funkcji prezesa

zarządu Skarżącej przez [REDAKTOWANO] Skarżąca nie otrzymała odpowiedzi na składane zapytania, nie przesłano jej także tytułu wykonawczego.

dowód: pismo [REDAKTOWANO] (k. 66)
zeznania świadka [REDAKTOWANO] (k. 158)

Oryginał tytułu wykonawczego znajduje się w kancelarii prowadzonej przez [REDAKTOWANO]

dowód: zeznania [REDAKTOWANO] (k. 68)

[REDAKTOWANO] wielokrotnie zeznawała, iż nie posiada żadnego przygotowania prawnego, w szczególności nie posiada wykształcenia w tym kierunku.

dowód: zeznania świadka [REDAKTOWANO] (k. 92)

Sąd zważył, co następuje:

Poczynione przez Sąd ustalenia w zakresie stanu faktycznego potwierdziły zasadność zarzutów kierowanych jedynie względem Obwinionego [REDAKTOWANO]

I. Jakkolwiek stroną umowy zawartej ze Skarżącą była [REDAKTOWANO] w której [REDAKTOWANO] to jednak w ślad za głosami doktryny, a także orzecznictwem sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka należy uznać, iż brak winy w popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego wyłącza odpowiedzialność. Sąd stoi bowiem na stanowisku, iż gwarancje z art. 42 Konstytucji, lecz także i zasady ustanowione art. 6 EKPCz znajdują zastosowanie na gruncie szeroko pojętej odpowiedzialności karnej, w ramach której mieści się również odpowiedzialność dyscyplinarna. Skutkiem tego jest rozciągnięcie także na postępowanie dyscyplinarne zasady *nullum poena sine culpa*, ustanowionej w art. 7 ust. 1 EKPCz oraz w art. 42 ust. 1 Konstytucji.

Sam fakt pozostawania współnikiem spółki, która przyjęła zlecenie od Skarżącej, nie może być źródłem odpowiedzialności dyscyplinarnej [REDAKTOWANO]. W wyjaśnieniach złożonych na rozprawie konsekwentnie zaprzeczał, by uczestniczył w jakimkolwiek etapie przyjęcia i prowadzenia sprawy ze zlecenia Skarżącej przeciwko [REDAKTOWANO] bądź też – by przyjął pełnomocnictwo procesowe w tejże sprawie. Świadkowie słuchani w sprawie [REDAKTOWANO] również nie wskazali osoby [REDAKTOWANO] jako odpowiedzialnego za prowadzenie przedmiotowej sprawy. Tym samym Sąd nie ustalił, by [REDAKTOWANO] ponosił odpowiedzialność za zarzucany mu we wniosku o ukaranie czyn, czego jedynym możliwym skutkiem było uniewinnienie [REDAKTOWANO] od popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego.

II. Bezsprzeczne w sprawie było przyjęcie przez spółkę Obwinionych – [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] z siedzibą [REDAKTOWANO] zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej, której przedmiotem było w rzeczywistości skierowanie sprawy zadłużenia [REDAKTOWANO] względem Skarżącej na drogę postępowania egzekucyjnego, a także sprawowanie nadzoru nad postępowaniem egzekucyjnym, na co złożyły się kontakty z komornikiem, pilnowanie terminów czynności podejmowanych przez właściwe

terminy, a w przypadku braku majątku dłużnika – uzyskanie od komornika dokumentu stwierdzającego bezskuteczność egzekucji komorniczej. Umowa ta, zawarta w dniu 1 IV 2009 r., została podpisana przez Obwinionego [REDACTED]

Zebrany materiał dowodowy nie pozwolił na przyjęcie, by Obwinionych (lub spółkę [REDACTED] oraz Skarżącą wiązała inna umowa, o szerszym przedmiocie, a w szczególności umowa zlecenia odzyskania należności pieniężnych z dnia 13 II 2008 r. Zlecenie to zawierało upoważnienie dla [REDACTED] do jego złożenia (czyli zawarcia umowy) w [REDACTED] oraz [REDACTED], jednakże sam [REDACTED] nie był w stanie wskazać, czy zlecenie to zostało w rzeczywistości złożone kancelarii Obwinionych. Tym samym nie było możliwym uznanie, że czynności wykonywane przez kancelarię Obwinionych objęte były również tym zleceniem. Jest to o tyle istotna konstatacja, że zlecenie odzyskania należności pieniężnych miało szerszy przedmiot niż zawarta w 2009 r. umowa zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej, nie było bowiem ograniczone jedynie do postępowania egzekucyjnego. Oceniając działanie Obwinionych, Sąd wziął pod uwagę zakres obowiązków wynikający z umowy wspomaganie egzekucji, w braku dowodów przemawiających za szerszym przedmiotem stosunku prawnego łączącego spółkę Obwinionych oraz Skarżącą.

III. Obwiniony [REDACTED] konsekwentnie zawężał przedmiot współpracy ze Skarżącą jedynie do „wspomagania” egzekucji, przez co rozumiał wyszukanie adwokata niemieckiego w celu zlecenia mu podejmowania wszelkich czynności egzekucyjnych w imieniu Skarżącej. Miał o tym świadczyć fakt udzielenia pełnomocnictwa procesowego przez Skarżącą bezpośrednio [REDACTED] z pominięciem Obwinionych. Sąd uznał jednak, iż przedmiot łączącej strony umowy był szerszy, co wynika wprost z brzmienia § 2 umowy zlecenia wspomaganie egzekucji komorniczej. To spółka Obwinionych kontaktowała się w sprawie dotyczącej długu [REDACTED] bezpośrednio ze Skarżącą; takich kontaktów bezpośrednio z [REDACTED] Skarżąca nie prowadziła, nie czując się stroną ewentualnej umowy z [REDACTED]. Brak w sprawie innych dowodów, które potwierdzałyby wyjaśnienia Obwinionego [REDACTED] natomiast zeznania złożone przez świadka [REDACTED] dowodzą, iż to na kancelarii Obwinionych spoczywał obowiązek wykonywania zawartej umowy, a [REDACTED] działała wyłącznie w charakterze podwykonawcy spółki Obwinionych, przy czym jej zakres obowiązków obejmował wyłącznie podejmowanie czynności przed komornikiem niemieckim, a zatem nie pokrywał się w pełni z przedmiotem umowy zawartej ze Skarżącą. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że – wbrew twierdzeniom Obwinionego – obowiązki spoczywające na kancelarii Obwinionych nie polegały jedynie na znalezieniu adwokata niemieckiego (i na tym się nie kończyły). W ocenie Sądu, obowiązkiem osoby prowadzącej lub nadzorującej sprawę ze strony kancelarii Obwinionych było informowanie Skarżącej o podejmowanych czynnościach, aktualnym stanie prawnym i jego konsekwencjach dla możliwości odzyskania należności od [REDACTED] a także wydanie tytułu wykonawczego, po uprzednim jego odebraniu od [REDACTED]. Zakres obowiązków określony w § 2 umowy zawartej ze Skarżącą wskazuje, iż kancelaria Obwinionych nie mogła uznać się jedynie za „biernego obserwatora” podejmowanych przez [REDACTED] czynności, lecz powinna je sama inicjować, ilekroć byłoby to uzasadnione. Tak należy rozumieć „nadzór nad postępowaniem”, powszechnie bowiem uznaje się, że nadzór jest pojęciem szerszym od kontroli, obejmującym nie tylko poczynienie ustaleń, lecz także podjęcie

czynności (osobiste lub zlecenie ich podmiotowi zależnemu) służących doprowadzeniu istniejącego stanu do stanu oczekiwanego, zgodnego z normami.

IV. Wobec takiego zakresienia przedmiotu umowy Sąd uznał, że Obwiniony ██████████ nie dołożył należytej staranności w wykonywaniu obowiązków wynikających z zawartej umowy. Owszem, kancelaria Obwinionych zleciła podjęcie czynności procesowych przed niemieckim komornikiem osobie posiadającej stosowne kwalifikacje ██████████, jednakże wykonanie pozostałych obowiązków wynikających z umowy nie zostało przez Obwinionego dopilnowane. ██████████ nie wykonywał tych obowiązków osobiście ani też nie zlecił ich wykonania osobie posiadającej stosowne doświadczenie i kwalifikacje zawodowe, skoro ██████████, ani ██████████ nie posiadały wykształcenia prawnego ani też stosownego doświadczenia, które pozwoliłoby na informowanie Skarżącej o konsekwencjach ogłoszenia upadłości. Przez szereg miesięcy Skarżąca nie była należyście informowana o sposobie realizacji obowiązku zgłoszenia wierzytelności. Nawet, gdyby uznać, iż obowiązek ten nie wynikał z zawartej przez strony umowy, to obowiązkiem Obwinionego było poinformować Skarżącą choćby o terminie, w którym zgłoszenie winno nastąpić, a także jednoznacznie i precyzyjnie oświadczyć, czy ta czynność zostanie w imieniu Skarżącej podjęta (w oparciu o zawartą umowę lub nowe zlecenie), czy też Skarżąca powinna poszukać pomocy u innego podmiotu. Prowadzona miesiącami korespondencja uzasadniała przypuszczenie ██████████ że upływający czas nie rodzi jakichkolwiek negatywnych konsekwencji prawnych dla dochodzonego roszczenia, a także, że otrzyma od kancelarii Obwinionych ofertę w zakresie dalszego prowadzenia sprawy. Przygotowanie takiej oferty – skoro współpraca kancelarii Obwinionych i ██████████ miała charakter stały, jak wyjaśniali Obwinieni – winno nastąpić po kilku dniach od pierwszego kontaktu ██████████ w sprawie ogłoszonej upadłości, względnie w tym czasie Obwiniony winien (osobiście lub przez upoważnione osoby) poinformować Skarżącą, iż nie jest zainteresowany w dalszej współpracy. Nie pozostaje to w sprzeczności ze stanowiskiem Obwinionego ██████████ co do tego, iż nie był on zobowiązany do zawierania ze Skarżącą jakichkolwiek innych umów. W ocenie Sądu, Obwiniony był jednak obowiązany podjąć wszelkie czynności w możliwie krótkim czasie, które umożliwiłyby Skarżącej dochodzenie należnych jej roszczeń w inny sposób.

V. Ocena zebranego materiału dowodowego dokonana przez Sąd uwzględniała i tę okoliczność, iż Obwinieni zasadniczo nie zaprzeczali faktom ustalonym na podstawie zeznań świadków. Obwiniony ██████████ twierdził jednak, iż umowa zawarta przez ██████████ z Skarżącą została w całości wykonana, bowiem jej przedmiotem było jedynie wsparcie Skarżącej na etapie postępowania egzekucyjnego. R.pr. ██████████ wskazywał na etapie postępowania przygotowawczego, iż nie ma obowiązku zawarcia z klientem kolejnej umowy, obejmującej dalsze postępowania (w tym postępowanie upadłościowe). Te wyjaśnienia – jako pozostające w sprzeczności z zeznaniami świadków czy korespondencją prowadzoną przez Strony – zostały przez Sąd uwzględnione jedynie w zakresie, w jakim pokrywały się z materiałem dowodowym.

VI. Wymierzając Obwinionemu karę dyscyplinarną Sąd wziął pod uwagę przedstawione powyżej okoliczności, w tym zupełną bierność Obwinionego ██████████ w zakresie wykonania zaciągniętych obowiązków względem Skarżącej. Orzeczona kara jest w ocenie Sądu współmierna do stopnia zawinienia.

Z powyższych względów Sąd orzekł, jak w sentencji.

VII. Niniejsze orzeczenie nie jest prawomocne, zaś Stronom przysługuje prawo złożenia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, za pośrednictwem tut. Sądu, w terminie 14 dni od daty otrzymania orzeczenia z uzasadnieniem.

